

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 12P/126/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7124216450
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Barabas
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2025:7124216450.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Mestský súd Košice, sudcom JUDr. Pavlom Barabasom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice dieťa rodičov: matka C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. E., C., doručovacia adresa: F. X, C., zastúpená: JUDr. Martina Gombosová, advokátka so sídlom Floriánska 16, Košice a otec G. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. X, C. v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa výživné zo strany otca na maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa mesačne na sumu 250€ mesačne od 28.08.2024 do budúca, ktoré je otec povinný platiť vždy do 1. dňa v mesiaci k rukám matky.

II. Dĺžné výživné zo strany otca na maloleté dieťa za obdobie od 28.08.2024 do 31.05.2025 vo výške 1.891,93€ je otec povinný uhradiť do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcom rozsahu návrh matky zamietam.

IV. Týmto mením rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/69/2015 zo dňa 10.03.2016 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 28.08.2024 podala matka: C. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len matka) prostredníctvom svojej právnej zástupkyne návrh na Mestský súd Košice na zvýšenie výživného zo strany otca: G. H., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len otec) na sumu 300 € mesačne na maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len maloleté dieťa), ktoré by bol otec povinný zasielať vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k jej rukám od 10.03.2016 do budúca. K návrhu boli pripojené prílohy.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že Okresný súd Košice I rozsudkom sp. zn.: 18P/69/2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 12. 04. 2016 a vykonateľnosť dňa 12. 04. 2016, schválil dohodu rodičov a zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Otca súd zaviazal prispievať na výživu maloletého syna sumou 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené neplnoleté dieťa, vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, od 01. 05. 2015 do budúca. V tom čase bol otec maloletého dieťaťa vo výkone trestu odňatia slobody v ÚVTOS Floriánska 18, Košice, v čase úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu si teda nevedel z objektívnych dôvodov zabezpečiť adekvátny príjem na to, aby bol schopný prispievať na výživu maloletého syna inou sumou ako sumou životného minima. Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynul nielen značný čas (viac ako osem rokov), ale zmenili sa aj pomery na strane otca maloletého dieťaťa, ktorý sa zamestnal v UNLP na Triede SNP Košice, pričom o tejto

skutočnosti matka nemala doposiaľ vedomosť a dozvedela sa to len teraz, na základe čoho podáva tento návrh. Navrhuje, aby si súd vyžiadal informácie o pracovnom pomere otca a jeho príjmoch, pretože matke nie sú známe. Matka maloletého dieťaťa rovnako nepozná ani aktuálne výdavky otca. Výživné v minimálnej zákonom stanovenej výške platí otcova matka zo svojho účtu, nie samotný otec, aj z toho dôvodu sa matka domnievala, že otec je bez príjmu, čo nie je pravda. Na dopyt matky, aby prispel otec na výdavky spojené s maloletým dieťaťom otec v drvivej väčšine odpovedal, že nemá peniaze. Prispel za posledný rok okrem výživného len sumou 50,-Eur synovi na okuliare. Matka maloletého dieťaťa žije spoločne s maloletým dieťaťom v dvojizbovom byte na J. ulici v Košiciach, vo vchode č. 7 v nájme, kde platí nájomné vo výške 550,-EUR. Podnájom na tejto adrese zvolila z dôvodu, aby boli blízko pri jej matke, ktorá jej pomáha aj so synom, keď si matka potrebuje napríklad niečo vybaviť na úradoch, pretože maloletý syn nemôže ostať sám. Maloleté dieťa má ADHD, v septembri nastúpi do 5. ročníka ZŠ. Navštevuje internátne liečebnovýchovné stredisko a ZŠ na B. K. X L. C., kde je od pondelka do piatku. Aktuálnu lekársku správu predloží matka súdu po jej obdržaní. Dieťa navštevuje detskú psychologičku M. N.. Nosí okuliare. Má intoleranciu mlieka a mliečnych výrobkov, zje len istý druh pečiva, čo tiež kladie zvýšené nároky na stravovanie. Od piatka do pondelka sa mu venuje výlučne matka, otec sa so synom vidí 2 x do roka, na jeho narodeniny a na Vianoce, inak nevykonáva osobnú starostlivosť nijak, aj to navrhuje matka vykompenzovať vo zvýšenom výživnom. Počas víkendov dieťa vyžaduje nonstop pozornosť, potrebuje sa neustále niečím zaoberať, potrebuje neustále vyvíjať nejakú aktivitu. Matka musí stále vymýšľať aktivity, chodia veľa von sa hrať. Ak idú do mesta a syn chce ísť napr. na zmrzlinu, matka si môže dovoliť jeden kopček zmrzliny a ona sama si nemôže dať, nemá na to finančné prostriedky. Matku finančne podporuje zo svojho starobného dôchodku jej matka, prispieva jej na podnájom (550,-EUR) a platí internátnu školu synovi 40,-EUR mesačne, prispieva jej aj na stravu. Matka minie celý svoj príjem na úhradu podnájmu, bez podpory matky by nemali so synom z čoho žiť. Opakujúce sa mesačné výdavky matky maloletého dieťaťa: Náklady na bývanie: 550 €, Internet: Zahnuté v nákladoch, Strava: Cca. +/- 150€ za mesiac, Drogeria, Kozmetika, hyg.potreby: Cca. +/- 25€ za mesiac, Kultúrne a športové podujatia detí: Cca. +/- 25€ za mesiac, Vreckové: 10€ za mesiac, Oblečenie, obuv: každý 3.mesiac cca. 100€, Školské potreby: Cca. +/- 35€ za mesiac, za školský rok 350€, Cestovné/Mesačník: 20€, Mobil aj so splátkami tel: 10€, Mobil matka: 24€, Krúžky: 5€ za mesiac, Netflix, HBO, resp.iné telev.služby: 20€, Bolt: +/- 50€ za mesiac. Nepravidelné výdavky matky maloletého dieťaťa pozostávajú z nasledovných položiek: Rodinné výlety, darčeky na narodeniny, Vianoce, lyžiarsky zájazd, študijné pobyty, vodičský preukaz: Približne to je za kalendárny rok okolo 350 eur. Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a predpokladané príjmy otca matka navrhuje, aby súd otca zaviazal prispievať na výživu maloletého dieťaťa sumou 300,-EUR mesačne. Ide o dieťa vo veku desať rokov, ktoré navštevuje 2. stupeň ZŠ a podľa platných metodických pokynov by otec mal štandardne na takéto dieťa prispievať minimálne sumou vo výške 22% z čistého príjmu. Avšak v tomto prípade, ako už matka uviedla vyššie, sa jedná o maloleté dieťa so špeciálnymi potrebami, kde nie je možné zohľadniť výlučne len tzv. „tabuľkové výživné“, ale súd musí prihliadnúť v záujme maloletého dieťaťa aj na iné faktory, ako je v tomto prípade zdravotný stav maloletého dieťaťa. Pokiaľ však bude preukázané, že príjmy otca maloletého dieťaťa sú vyššie a bude v záujme maloletého dieťaťa, aby otec prispieval na výživu maloletého dieťaťa vyššou sumou, matka svoj návrh upresní. Dieťa má taktiež právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov a je dôvodný predpoklad, že životná úroveň otca je už v súčasnosti vyššia, ako u matky. Matka má za to, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa na to, aby súd priznal výživné odo dňa, kedy sa otec preukázateľne zamestnal a teda zmenili sa jeho majetkové pomery bez toho, aby sa k tomu matke priznal, aj keď si bol plne vedomý skutočnosti, že má syna s diagnózou ADHD ktorý má špeciálne potreby vzhľadom na svoj zdravotný stav a teda matka má v súvislosti s jeho výchovou a výživou zvýšené výdavky. Na základe uvedených skutočností matka navrhuje, aby si súd zo Sociálnej poisťovne vyžiadal informáciu, odkedy a kde je otec maloletého dieťaťa zamestnaný a aký príjem poberá. Z uvedených dôvodov nevie matka do návrhu uviesť dátum, odkedy navrhuje súdu spätne priznať výživné na maloletého a túto skutočnosť upresní potom, čo súd vyžiada informáciu o dobe zamestnania otca.

3. Uznesením Mestského súdu Košice, č. k. 12P/126/2024-16, zo dňa 10.09.2024 bol Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice ustanovený za kolízneho opatrovníka pre maloleté dieťa (ďalej len ÚPSVaR).

4. Podaním zo dňa 11.09.2024 UPSVaR oznámil súdu, že matka nie je v súčasnej dobe vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bola v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 01.09.2017 do 05.03.2018. Vyradená bola z dôvodu vzniku pracovného pomeru a nepoberá dávku v hmotnej núdzi. Matka poberá: - prídavok na dieťa od 01.03.2014 do doby trvania podmienok, naposledy v sume 60 eur mesačne. Dávky sú vyplácané na maloleté dieťa B. A., nar. XX.XX.XXXX. Prídavky sú

vyplácané na účet v banke. Otec nie je v súčasnej dobe vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Naposledy bol vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 08.03.2017 do 18.10.2017. Vyraďený bol z dôvodu vzniku pracovného pomeru.

5. Podaním zo dňa 17.09.2024 Sociálna poisťovňa oznámila súdu, že matka nie je poberateľkou dávky poistenia v nezamestnanosti a dávok nemocenského poistenia, že otec nie je poberateľom dávky poistenia v nezamestnanosti ale má od 15.08.2024 nárok na dávku nemocenského poistenia – nemocenské. K dátumu podania správy nárok na dávku trvá. Výplata nemocenskej dávky je na účet v banke. Výška nemocenskej dávky je 25,5539 EUR na deň.

6. Dňa 11.03.2024 bola súdu doručená správa z ÚPSVaR-u, z ktorej vyplýva, že matka nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani rodičovský príspevok, poberá prídavok na dieťa v sume 60 €. Otec nepoberá dávku v hmotnej núdzi ani inú dávku poskytovanú úradom.

7. Dňa 08.10.2024 bola súdu doručená správa z ÚPSVaR-u, z ktorej okrem iného vyplýva, že matka je zamestnaná v O. O. L. P. Q. ako čašníčka, na polovičný pracovný úväzok, s čistým mesačným príjmom priemerne 390 €. Okrem tohto príjmu iný príjem zo zamestnania nemá, finančne jej vypomáha matka na nájomné sumou 150 – 200 € mesačne. Poberá rodinné prídavky na maloletého, daňový bonus si uplatňuje raz ročne. Býva so synom v podnájme v 1,5 izbovom byte. Má určité zdravotné komplikácie a obmedzenia, o ktorých nie je potrebné sa zmieňovať, výdavky s tým spojené sú minimálne. Rozpis výdavkov uviedla matka vo svojom návrhu, od podania sa nič podstatné nezmenilo, na uvedenom zotrúva, pokiaľ k zmene dôjde, vyjadri sa k tomu na pojednávaní. Maloletý je umiestnený v D. R. M. A. H. L. C., navštevuje 5. ročník tamojšej základnej školy. V zariadení je od druhého pol roka 1. ročníka na žiadosť matky, počas školského roka býva na internáte, pokiaľ dosiahne hodnotenie umožňujúce opustenie zariadenia, chodíva cez víkendy domov. Matka je s výsledkami syna v zariadení spokojná, jeho stav sa výrazne zlepšil, robí pokroky najmä v učení. Navštevuje strelecký krúžok v R. L. K. S. O. T. L. C., tretí rok. V dôsledku zdravotného stavu pravidelne užíva psychiatrické lieky v súvislosti s diagnózou ADHD, poruchou učenia a pozornosti, v správaní sa zlepšil. Inak je maloletý zdravý, počas obdobia alergií užíva Zodac a kvapky do nosa, v zime výživové doplnky na posilnenie imunity. Podľa slov matky je Leonard v zariadení rád, má tam kamarátov, rovnako má dobré vzťahy s učiteľmi aj vychovávateľmi. K otcovi nemá maloletý vybudovaný adekvátny vzťah. V čase, keď má ísť k nemu, sa na otca teší, avšak spoločne trávené chvíle nie vždy dopadnú dobre a podľa predstáv dieťaťa. Matka má vedomosť od syna, že sa mu otec, počas tých pár chvíľ, keď sú spolu, nevenuje dostatočne. Matka na podanom návrhu trvá v celom rozsahu a žiada zvýšenie výživného pre maloleté dieťa zo sumy 37 € mesačne na sumu 300 € mesačne. Ako matka ďalej udáva, aktuálne otec hradí výživné z účtu svojej matky, nakoľko v bankovom výpise pri platbe figuruje meno E. E., ktorá je starou matkou maloletého A. zo strany otca. Stará matka už 18 rokov žije a pracuje v Anglicku. Nad rámec sumy výživného sú zasielané z účtu starej matky financie vo výške 50 – 70 €, avšak je to približne štyrikrát do roka. Matka podala návrh na zvýšenie výživného nakoľko sa zmenili pomery na strane dieťaťa, výdavky sú podstatne vyššie ako boli v čase rozhodnutia súdu v roku 2016, maloletý bol v tom čase v materskej škole, toho času je už žiakom druhého stupňa základnej školy. Matka zvažovala podať návrh skôr, avšak zakaždým, po vzájomnej komunikácii s otcom, jej v prípade potreby zaslal peniaze prostredníctvom svojej matky. Otec sám sa vždy vyhovril, že má nedostatok financií, preto nemôže prispieť zo svojich zdrojov. Matka jeho vyjadreniam neverila, nakoľko mala vedomosť, že otec bol ešte pred tromi mesiacmi riadne zamestnaný. V súčasnosti matka nedostatok prostriedkov pre dieťa už nechce riešiť prosbami smerom k otcovi, túto otázku chce oficiálne vyriešiť, aby bol otec zaviazaný úhradou výživného v navrhovanej výške. Maloletý je otcovým jediným dieťaťom. O aktuálnych pomeroch na strane otca matka nemá vedomosť, nevie uviesť, kde v súčasnosti býva. Otec neprejavuje pravidelný záujem o maloletého, osobne sa stretávajú dva až trikrát do roka, je to obvykle v čase narodenín dieťaťa, počas Vianoc, niekedy aj počas letných prázdnin a to v prípade, ak na Slovensko príde stará matka z Anglicka. Dňa 30.09.2024 sa na úrad v sprievode matky dostavil maloletý. Zisťovanie názoru maloletého úrad realizoval s prihliadnutím na jeho rozumovú a vôľovú vyspelosť, individuálne, bez prítomnosti matky, maloletý sa javil pokojný, milý, neprejavoval obavy zo stretnutia, bol dostatočne komunikatívny. V rámci pohovoru spolupracoval, vyjadroval sa spontánne, adekvátne odpovedal na položené otázky, ktoré neboli sugestívneho charakteru. V úvode A. rozprával o škole, aktuálne je v 5. ročníku, chodí do školy v I., kde je na internáte, býva na izbe s Vilom, Vilo nie je jeho kamarát. Má kamaráta, ktorý sa volá P., do konca minulého školského roka bol tiež v Barci, ale teraz už je doma, býva vo L., kde chodí aj do školy. Leo by chcel tiež chodiť do riadnej základnej školy, nechce už byť na internáte, základnú školu by chcel navštevovať na Q. T.. Možno to bude možné od druhého polroka školského roka, rozprávali sa o tom s mamkou. V škole má najradšej informatiku, je taký počítačový nadšenec, ale teraz sa mu darí aj v matematike a slovenčine, zo slovenčiny napísal naposledy test najlepšie z celej triedy. V I. má kamarátov, ktorí sú z vyšších ročníkov, B., N., M., kamarátky má U. a H..

Počas poobedia v Barci po skončení vyučovania majú stále nejaký program, keď im vychovávateľ ujo V. dovoľí, môžu ísť na počítače, zvyknú tiež pozerat' TV, alebo idú vonku na dvor. Učia sa po olovrante, robia si vtedy domáce úlohy. Maloletý má doma svoj počítač, staršieho typu, dostal ho od babkinho kamaráta, má tiež mobil, na ktorom ale nemá kredit. Aj otec mu sľúbil počítač, ktorý by bol novší, ale otec len sľubuje a nič nesplní. Na otázku, ako sa Leo stretáva s otcom uviedol, že málo, naposledy s ním bol v marci 2024, odvtedy otca nevidel, nestretávajú sa vôbec, ani s otcom netelefonoval, aj keby mal A. kredit a napísal mu, on sa určite neozve. Otca sa na dôvody pýtal, otec mu údajne povedal, že pracuje v nemocnici, každý deň má službu a má málo času. Leo sám uviedol, že otec má druhú ženu, s ktorou býva, ona má dve deti, chlapec 7-9 rokov, dievča 17-18 rokov. A. otcovu partnerku pozná, pozná aj jej deti, doma u nich ale nikdy nebol. Tiež sa sám vyjadril, že otec mu chýba, chcel by s ním byť častejšie, na otázku ako často uviedol, že aj dva, tri krát do mesiaca. V minulosti, keď k nemu chodieval, vždy sa k nemu tešil. Keď bol s otcom naposledy, boli iba u nich doma, nikde vonku nešli, otec ho nikam nevzal. Na otázku, ak by mohol A. niečo zmeniť, čo by to bolo uviedol, že by chcel, aby mali s mamkou viac peniažkov, pretože majú málo, niekedy mamka ani nemá na nájom, aj výplata jej zvykne chodiť neskoro. A ako tajné želanie uviedol, že by chcel bývať s mamkou v domčeku, ktorý by bol ich, aby nemuseli platiť toľko peňazí za bývanie každý mesiac. Keď mamka pracuje, maloletý je s babkou, maminou mamou, ktorá býva blízko nich, na Zborovského ulici. V závere na otázku, či by chcel maloletý niečo odkázať otcovi uviedol, že by chcel, aby sa mu otec ozval a bol s ním častejšie. Viac už k veci neuviedol. Úrad sa pokúšal nadviazať spoluprácu s otcom prostredníctvom telefonického kontaktu, ktorý poskytla matka, avšak opakovane otec telefón nedvíhal napriek tomu, že sa ozýval vyzváňací tón. Písomne úrad predvolal otca na stretnutie dňa 02.10.2024 o 9.00 hod. zásielkou zaslanou na adresu I. X, C. a H. XXX/XX, V.. Dňa 02.10.2024 sa otec dieťaťa na úrad nedostavil, neospravedlnil sa ani telefonicky, ani písomne, z tohto dôvodu úrad nemá vedomosť o pomeroch na jeho strane. V prípade, ak úrad zistí nové skutočnosti v súvislosti s bydliskom otca a jeho pomermi, zašle súdu doplnenie správy dodatočne. Na základe doterajších zistení Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Košice odporúča zvýšiť výživné pre maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX primerane veku a odôvodneným potrebám maloletého s prihliadnutím na možnosti, schopnosti a majetkové pomery na strane otca. Zvýšenie výživného v prípade maloletého A. je dôvodné a je v jeho záujme.

8. Podaním doručeným súdu dňa 29.10.2024 oznámil zamestnávateľ matky výšku priemerného čistého mesačného príjmu matky v sume 381,69 € v období od 07/2024 do 09/2024.

9. Podaním zo dňa 30.11.2024 Obvodné oddelenie Policajného zboru V. S. I. oznámilo súdu, že otec sa nachádza v zahraničí (Anglicko).

10. Podaním doručeným súdu dňa 03.02.2025 otec oznámil súdu, že stratil prácu v Košiciach a rozhodol sa zamestnať v zahraničí, toho času otec čaká na víza a poplatky s tým spojené mu pomáha uhrádzať rodina, pričom otec nemá žiadne finančné prostriedky.

11. Dňa 13.03.2025 súd vykonal pojednávanie, pričom na pojednávanie sa nedostavil otec, ktorý svoju neúčast' nijako neospravedlnil. Pojednávanie sa zúčastnila matka, jej právna zástupkyňa a kolízny opatrovník. Súd vykonal výsluch matky. Matka zotrvala na podanom návrhu. Pojednávanie bolo odročené za účelom doplnenia dokazovania.

12. Posledný zamestnávateľ otca oznámil súdu výšku čistého príjmu otca. Výška čistého ročného príjmu otca za obdobie 01/2024 až 08/2024 bola v sume 7.449,68 € (mesačne priemerne 931,21 €), Výška čistého ročného príjmu otca za obdobie 01/2023 až 12/2023 bola v sume 12.999,32 € (mesačne priemerne 1.083,27 €),

13. Dňa 20.05.2025 súd vykonal pojednávanie, pričom na pojednávanie sa opätovne nedostavil otec, ktorý svoju neúčast' nijako neospravedlnil. Pojednávanie sa zúčastnila matka, jej právna zástupkyňa a kolízny opatrovník. Matka uviedla, že otec si plní svoju vyživovaciu povinnosť prostredníctvom svojej matky (starej matky maloletého dieťaťa) a počas trvania tohto konania bola uhradená na výživnom suma 423 €.

14. Súd vykonal podrobné dokazovanie, oboznámil sa s listinnými dôkazmi predloženými do spisu účastníkmi konania ako aj listinnými dôkazmi, ktoré si súd zabezpečil v rámci vyšetrovacej zásady, rovnako sa súd oboznámil aj s výpoveďou matky priamo na pojednávaní. Súd sa oboznámil aj s obsahom pripojených spisov Okresného súdu Košice I, sp. zn.: 21P/20/200 a sp. zn.: 18P/69/2015. Súd zistil nasledovný právny a skutkový stav:

15. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 zákona č. 36/2005 Zákon o rodine (ďalej len „ZR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v

minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine (ďalej len ZoR), pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

17. Podľa § 76 ods. 1 ZoR výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

18. Podľa § 77 ods. 1 ZoR, právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

19. Podľa § 78 ods. 1,2 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

20. Rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn.: 18P/69/2015 zo dňa 10.03.2016 bolo okrem iného maloleté dieťa bol zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa mesačne.

21. Súd po vykonanom dokazovaní má za jednoznačne preukázané, že došlo k zmene pomerov na strane všetkých účastníkov konania a v dôsledku týchto zmien je potrebné návrhu na zvýšenie výživného vyhovieť, avšak nie v takom rozsahu, ako to matka žiadala.

22. U maloletého dieťaťa nastala výrazná zmena pomerov a to už aj len samotným plynutím času, nakoľko posledná úprava vyživovacej povinnosti bola dňa 10.03.2016, čo bolo pred viac než deviatimi rokmi. Podľa názoru súdu je všeobecne známou skutočnosťou, že náklady na zabezpečenie životných potrieb sa plynutím času zvyšujú, keďže sa zvyšujú aj potreby oprávnených osôb. Maloletý mal v čase posledného rozhodnutia súdu (rok 2016) necelé 2 roky, bol plienkovaný a bol zdravý. Náklady na zabezpečenie výživy pre maloletého boli primerané veku bez mimoriadnych výdavkov. V čase aktuálneho súdneho konania má maloletý 12 rokov a je žiakom 2. stupňa základnej školy, výučba je realizovaná aj za pomoci internátneho bývania v dôsledku poruchy učenia a sústredenia (ADHD), ktorou maloletý trpí. Maloletý má zvýšené náklady na stravovanie nakoľko trpí intoleranciou mlieka a niektorých druhov pečiva. K výdavkom ktoré matka uviedla vo svojich podaniach v súvislosti so zabezpečením starostlivosti o maloletého nemá súd výhrady.

23. Vykonané dokazovanie preukázalo, že nastala mierna zmena majetkových pomerov aj na strane matky a to z dôvodu nárastu jej priemerného čistého mesačného príjmu zo sumy 326 € na sumu 381,69 €.

24. Pri posudzovaní majetkových pomerov otca súd vychádzal z princípu potenciality príjmov, nakoľko toho času je otec nezamestnaný a nepoberá žiaden príjem. Potenciálny príjem má prednosť pred faktickým príjmom, čo vyplýva v konečnom dôsledku aj z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 1 Cdo 165/2017 z 27.11.2018 „Povinnosťou súdu je preto prihliadnuť v konaní o zvýšenie výživného pre maloletého na celkové majetkové pomery povinného a tzv. potencialitu príjmov, t. j. k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Pri určení výšky výživného je rozhodujúci príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. Súd preto neprihliadal len na faktické nulové príjmy, ktoré otec dosahoval v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z potenciálnych príjmov, to znamená z príjmov, ktoré potenciálne mohol dosahovať vzhľadom na vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Otec bol v období 01/2023 až 08/2024 zamestnaný a podľa názoru súdu je v možnostiach otca nájsť si zamestnanie, kde by dosahoval príjem aspoň v takej výške, ako vo svojom poslednom zamestnaní - výška čistého mesačného príjmu otca za obdobie 01/2023 až 12/2023 bola priemerne v sume 1.083,27 €. S poukazom na takýto potenciálny

príjem otca nastala zmena pomerov aj na jeho strane a to v dôsledku zvýšenia jeho príjmu, nakoľko v čase posledného rozhodovania súdu bol otec bez príjmu, keďže bol umiestnený v ústave na výkon trestu. Na tomto mieste je potrebné zdôrazniť, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je zákonná povinnosť, z čoho vyplýva, že každý rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Každý rodič si musí uvedomovať svoju rodičovskú zodpovednosť a primerane tomu prispôsobiť i svoj osobný život, a teda vynaložiť zvýšené úsilie na dosiahnutie primeraného príjmu na zabezpečenie odôvodnených potrieb všetkých vyživovaných osôb. Súd ma za preukázané, že otec sa na výchove maloletého nepodieľa iným spôsobom okrem platenia výživného prostredníctvom svojej matky. Čas s maloletým otec takmer vôbec netrávi, preto je celá starostlivosť o maloletého na matke.

25. Na základe vyššie uvedených skutočností s prihliadnutím na metodiku Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky (<https://www.justice.gov.sk/aktualne-temy/ministerstvo-spravodlivosti-sr-zjednocuje-postup-pri-urceni-vyzivneho/>) súd rozhodol o zvýšení výživného na sumu 250€ mesačne odo dňa podania návrhu do budúca.

26. Súd nevyhovel návrhu na zvýšenie výživného odo dňa 10.03.2016, nakoľko matka nijakým spôsobom nepreukázala svoje tvrdenia smerujúce k preukázaniu dôvodov hodných osobitného zreteľa. Zároveň v zmysle § 77 ods. 1 ZoR výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa, pričom toto súdne konanie bolo začaté dňom 28.08.2024.

27. Vzhľadom na to, že otec bol doposiaľ zaviazaný platiť výživné v sume 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa mesačne (od 07/2024 suma 37,53 €) na maloletého, vzniklo otcovi za obdobie od 28.08.2024 do 31.05.2025 dlžné výživné vo výške 1.891,93 €. Dlžné výživné bolo vypočítané nasledovne: 9 mesiacov od 9/2024 do 5/2025 po 212,47 € = 9 mesiacov x 212,47 € = 1.912,47 € + alikvotná časť za 4 dni v mesiaci august 2024 (27,40 €), t.j. spolu dlžné výživné 1.939,63€. Nakoľko matka na pojednávaní dňa 20.05.2025 uviedla, že otec nad rámec vyživovacej povinnosti uhradil sumu 47,70 € je dlžné výživné vo výške 1.891,93 € (1.939,63€ - 47,70€).

28. Podľa § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku zákona č. 161/2015 Z. z. (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. Podľa § 232 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

30. V dôsledku vyššie uvedených skutočností súd zvýšil výživné a s poukazom na § 121 CMP zmenil rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 18P/69/2015 zo dňa 10.03.2016 v časti vyživovacej povinnosti otca k maloletému dieťaťu.

31. Podľa § 44 CMP sú rozsudky o výživnom vykonateľné doručením.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tejto zákon neustanovuje inak. Súd zároveň nevzhladol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Mestský súd Košice V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolať možno aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia